

PRAKTIČNA MATEMATIKA IN FIZIKALNA MERILNA TEHNIKA
MATEMATIKA 1 – 3. DOMAČA NALOGA

1. Izračunaj odvode naslednjih funkcij:

a) $y = \frac{\sin x}{1 - \cos x}$,   b) $y = \ln(x + \sqrt{1 + x^2})$,
c) $y = (x^2 + 2x - 3)e^{-x}$,   d) $y = x \arccos x - \sqrt{1 - x^2}$.

2. Poišči enačbo tangente in normale na krivuljo $y = 1 - e^{x/2}$ v presečišču z osjo y .

3. Poišči največjo in najmanjšo vrednost funkcije $f(x) = x^3 - 3x + 3$ na intervalu $\left[-\frac{3}{2}, \frac{5}{2}\right]$.

4. Dana je parabola $f(x) = x^2 - 4x + 3$. V omejeni lik med parabolo in x -osjo želimo včrtati pravokotnik tako, da bosta dve njegovi oglišči na paraboli, preostali dve pa na x -osi. Nariši sliko. Naj bo $T(x_0, y_0)$ tisto oglišče pravokotnika, ki leži na paraboli med temenom in desno ničlo funkcije f .

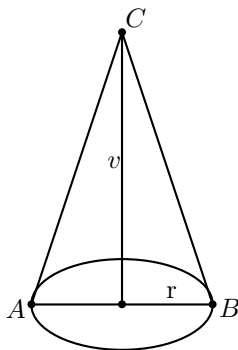
(a) Izrazi stranici pravokotnika a in b z x_0 .

(b) Zapiši formulo za ploščino pravokotnika $p(x_0)$ kot funkcijo x_0 .

(c) Izračunaj odvod $p'(x_0)$.

(d) Koliko mora biti x_0 , da bo ploščina pravokotnika največja možna?

5. Trikotnik $\triangle ABC$ je prerez pokončnega stožca z višino v in polmerom osnovne ploskve r , glej sliko. Obseg trikotnika $\triangle ABC$ je 10cm.

- (a) Izrazi višino stožca v s polmerom osnovne ploskve r .
- (b) Zapiši formulo za prostornino stožca $V(r)$ kot funkcijo polmera osnovne ploskve r .
- (c) Izračunaj odvod $V'(r)$.
- (d) Kolikšna morata biti r in v , da bo prostornina največja možna?

6. S pomočjo L'Hospitalovega pravila izračunaj limite:

$$\begin{array}{ll} \text{a) } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{tg} x - \sin x}{x - \sin x}, & \text{b) } \lim_{x \rightarrow 1} \left(\frac{x}{x-1} - \frac{1}{\ln x} \right), \\ \text{d) } \lim_{x \searrow 0} (\ln x \cdot \ln(1-x)). & \end{array}$$

7. Za naslednji funkciji določi definicijsko območje, intervale naraščanja in padanja, ekstreme, asimptote in prevoje ter čimbolj natančno nariši graf:

$$\begin{array}{l} \text{(a) } f(x) = \frac{3x^4 + 1}{x^3}, \\ \text{(b) } g(x) = \frac{\ln x}{\sqrt{x}}. \end{array}$$

Rokopis rešenih nalog oddajte asistentu na vajah ali ga pustite za asistenta pri vratarici na Jadranski 21, najkasneje do torka, 6. aprila. Oddane domače naloge so pogoj za pristop h kolokviju.